

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Борислав Александров Ясенов
АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив

Със заповед № РД-27-103 от 25.10.2022 г. на Ректора на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив, съм определен за член на научно жури, за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Сравнителен анализ на Пекинската опера дзиндзю и италианската опера“, за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, в област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“. Автор на дисертационния труд е Ванг Йе – докторант в редовна форма на обучение към катедра „Класическо и Поп и джаз изпълнителско изкуство“, факултет „Музикална педагогика“, с научен ръководител проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак от АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив.

Предоставеният ми комплект материали включва следните документи: автобиография, дисертационен труд, автореферат, списък на научните публикации.

През 2010 година Ванг Йе придобива образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в Университета Чюанджоу, Китай, а през 2015 г. се дипломира с магистърска степен в Националната музикална консерватория „Джовани Батиста Перголези“, Фермо, Италия. Административен асистент в италианската музикална академия „Sophy Arte Musica“. Учи при известния тенор Надзарено Антинори и Сабрина Тройс. Участва като солист в концерти организирани от консерваторията и региона. През 2018 година продължава обучението си в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив, като докторант, с научен ръководител проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак. Носител на награди от редица международни конкурси в Италия и България.

Художественотворческата дейност на докторанта е много активна. Участва като солист в множество концерти и фестивали, някои от които организирани от АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив, а също така и в спектаклите: „Ба-та-клан“ – оперета от Ж. Офенбах, представена в концертна зала АМТИИ (2020), II Фестивал на камерната опера в зала „Люмиер“ на НДК – София (2020), АОТ (2021); операта „Рита“ от Г. Доницети, изнесена в концертна зала на АМТИИ (2021, 2022), театър А’парт (2022), III Фестивал на камерната опера в зала „Люмиер“ на НДК – София (2022).

Педагогическата работа на дисертанта е обвързана с Националната музикална консерватория „Джовани Батиста Перголези“, Фермо, Италия, като асистент и с докторантурата му в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив.

От справката за научните публикации е видно, че те са три на брой и са пряко свързани с темата на дисертационния труд.

- ВЪЗНИКВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ПЕКИНСКАТА ОПЕРА – Годишник на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив, 2020, с. 139 – 147;

- ОСОБЕНОСТИ НА ПЕКИНСКАТА ОПЕРА В ШАНХАЙ – Пролетни научни четения на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив, 2021, с. 189 – 194;

- РАЗЛИЧИЯ В СЦЕНИЧНОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЕКИНСКАТА ОПЕРА – Пролетни научни четения на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив, 2021, с. 195 – 202.

Дейността му включва и учебно пособие: Начален курс по солфеж на български език за китайски език – превод и редакция, Пловдив, 2020. ISMN: 979-0-9021225-0-4.

Ванг Йе се насочва към разглежданата тематика провокиран от факта, че пекинската опера дзиндзю и италианската опера са водещи, първата в източната, а

втората в западната музикално-драматични култури. Отчитайки отличителните национални особености на Изтока и Запада, докторантът отбелязва културната ценност на двата типа опери основаващи се на дългогодишна история и традиция. Засилената глобализация, обменът и интеграцията между Изтока и Запада в сферата на културата, мотивират дисертанта, с богат образователен, научен и изследователски опит придобит в Китай и Италия, в настоящото изследване да допринесе за по-задълбочено вникване и разбиране на тези две представителни форми в музикалното изкуство.

Актуалността на темата на дисертационния труд е обусловена от факта, че в музикално-теоретичната литература липсва сравнителен анализ между пекинската и италианската опери. Съществуващите източници изследват отделно двата вида. Наличието на богата информация създава предпоставка за сравнително изследване. По-обстойното проучване и разбиране на същността на пекинската и италианската опери, ще допринесе за обогатяване на познанията и осъзнаване на специфичните интерпретационни особености, усъвършенстване на професионалния потенциал, а също така насърчаване на обмена и взаимодействието между двете култури.

Обект на изследване в труда са пекинската опера дзиндзю и италианската опера.

Целта на дисертанта е осъществяване на сравнителен анализ между двете водещи национални изкуства.

Проблематиката се разглежда на базата на научни източници, а също и на натрупания образователен и научноизследователски опит на докторанта, придобит по време на обучението му в Китай, Италия и България.

Основна задача на дисертацията е научното класифициране и професионално систематизиране, на база на което ефективно да се приложи сравнителния анализ.

Дисертационният труд съдържа увод, четири глави, заключение и приложения.

В увода докторантът излага мотивите за избора на темата, състояние на научните изследвания, представя своята хипотеза и актуалността на темата, обекта, целта, задачите и методите на изследването.

В Първа глава дисертантът подробно разглежда произхода и развитието на пекинската и италианската опери.

При Втора глава чрез творбите „Пияната конкубина“ и „Мадам Бътерфлай“ е направен сравнителен анализ на двата типа опери, които са с еднаква тематика – за любовта, но описващи по различен начин трагичната съдба на силно влюбена жена. Ванг Йе анализира разликите между двете произведения в четири аспекта: сюжетна линия, оформяне на художествените образи, драматургия и музикално-изразни средства.

В Трета глава докторантът осъществява задълбочен сравнителен анализ извеждайки на преден план различията в културните, философските, сценично-художествени характеристики, във вокалното изпълнение, в сюжета и драматургичната структура и в начините на унаследяване на изкуството при двата типа опери. Дисертантът достига до извода, че основополагащ фактор и при двете оперни изкуства е произхода и различията в културно-социалните системи предопределящи националните им характеристики, водещи до отчетените разлики в изследваната проблематика.

Четвърта глава разглежда проблемите стоящи пред двата типа опери и предлага конструктивни решения за преодоляването им.

Заключението обобщава резултатите от изследването и коментира значението му.

Изследването ще допринесе за обогатяване на знанията за националните особености и традиции влияещи върху развитието на жанра, както и на характеристиките на двете разновидности, ще увеличи теоретико-практическите

умения при изпълнителите-певци, а също така ще разшири компетентностите на музикалните педагози. Горезиложеното обуславя приносния характер на дисертацията.

Използваните методи в труда са емпиричен и теоретичен. Първият включва проучване на наличната литература, социални анкети и интервюта, наблюдение. Вторият – сравнителните анализи и обобщенията.

Трудът отговаря на изискванията за създаване на дисертация. Обемната информация е изложена в общо 175 страници, от които 157 основен текст. Приложението включва фрагменти от оперни арии – нотни примери представени в 10 фигури и снимков материал (11 броя). Библиографията съдържа 38 източника, от които 3 интернет страници.

Авторефератът е изготвен според изискванията и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

Приносите на труда се изразяват в следното:

- първото изследване сравняващо образователните и наследствените модели на пекинската и италианската опери;
- представя взаимоотношенията учител-ученик в процеса на обучение в жанра опера. Чрез направените анализи и изводи се предоставят възможности за обогатяване и колаборация на методи и подходи в уроците по класическо пеене;
- отчитайки негативното влияние на дигитализацията върху музикалното изкуство, авторът предлага идеи за привличане на младите хора към света на оперните постановки;
- в подкрепа на тезата са направени анкети със студенти и преподаватели, занимаващи се с вокална музика в китайски, италиански и български музикални институции, а също и с актьори, като получените резултати са подложени на сравнителен анализ. Предложени са практични и ефективни решения на проблемите, пред които са изправени в момента двете опери;
- дисертацията представлява първото цялостно и систематизирано изследване в сравнителен аспект на пекинската и италианската опери. Обобщават се приликите и разликите в историческия произход на двете опери, в класификацията на ролите, както и на вокалните техники, сравняват се езиковите особености, музикално-изразните характеристики и сценичното присъствие на изпълнителите. Подробно и в сравнителен план са проследени изграждането на сюжета и драматичната структура, а също и на начините за унаследяване на изкуството в двете опери, като са взети под внимание културния и исторически контекст на процеса;
- изследването има потенциал да провокира интерес и да насърчи академичния обмен между пекинската и италианската опери.

Подкрепям мнението на автора, че разглежданата проблематика ще разшири кръгозора за спецификите на пекинската и италианската опери, ще доведе до по-задълбочено разбиране за същността на двете разновидности на жанра, а също така ще допринесе за културния обмен.

Теоретичната разработка на кандидата има практическа приложимост и е ориентирана както към учебната работа, така и към художественотворческата дейност. Това обуславя приносния характер на дисертацията.

Считам, че теоретичната разработка отговаря на предявените от ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. Това ми дава основание да предложа на уважаемото научно жури да присъди на Ванг Йе образователната и научна степен „доктор“.

18.11.2022 г.

.....

Пловдив

Изготвил становището:

(проф. д-р Борислав Ясенов)